

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της
Βίας στην Οικογένεια

Έκθεση Δραστηριοτήτων
2009

www.familyviolence.gov.cy

ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ
ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ
2009

Η Συμβουλευτική Επιτροπή συστάθηκε το 1996 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το Άρθρο 16 του Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου 47(Ι)/1994, ο οποίος αντικαταστάθηκε με τον Νόμο 119(Ι)/2000. Με την τροποποίηση του Νόμου που έγινε το 2004, ο βασικός Νόμος 119(Ι)/2000 και ο Τροποποιητικός Νόμος 212(Ι)/2004, αναφέρονται μαζί ως οι Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμοι του 2000 και του 2004.

Σύμφωνα με το Άρθρο 37, η Επιτροπή ετοιμάζει και υποβάλλει στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και στη Βουλή των Αντιπροσώπων Ετήσια Έκθεση για τις δραστηριότητες της.

ΜΕΡΟΣ Α

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Συμβουλευτική Επιτροπή συστάθηκε με βάση το Άρθρο 16 του Νόμου 47(1)/1994, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμο 119(I)/2000 ο οποίος τροποποιήθηκε με το Νόμο 212(I)/2004. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής όπως καταγράφονται στο Άρθρο 7(1) του νόμου είναι οι ακόλουθες:

1. Να παρακολουθεί το πρόβλημα της Βίας στην Οικογένεια στην Κύπρο,
2. Να προβαίνει στην ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού και των επαγγελματιών με διάφορα μέσα, περιλαμβανομένων ειδικών συνεδριών, επιμορφωτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων,
3. Να προωθεί επιστημονικές έρευνες σχετικές με τη Βία στην Οικογένεια,
4. Να προωθεί τις Υπηρεσίες για την αντιμετώπιση όλων των πτυχών του προβλήματος της Βίας στην Οικογένεια,
5. Να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των σχετικών Υπηρεσιών που λειτουργούν, καθώς και την εφαρμογή και τήρηση της σχετικής νομοθεσίας.

1.1 Σύνθεση Συμβουλευτικής Επιτροπής

Σύμφωνα με το Άρθρο 7(2) των Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμων του 2000 και του 2004, η Επιτροπή απαρτίζεται από άτομα τα οποία διορίζονται υπό την προσωπική τους ιδιότητα, από το Υπουργικό Συμβούλιο και έχουν γνώση και πείρα του θέματος. Οι διορισμοί γίνονται από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Τα άτομα που διορίζονται από το δημόσιο τομέα επιλέγονται από τα Υπουργεία και τις Υπηρεσίες που αναφέρονται στο εδάφιο (4) του Άρθρου 7 και είναι τα πιο κάτω :

- Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: *Αννίτα Κονή - Πρόεδρος*
- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης: *Μάρω Βαρναβίδου - Αντιπρόεδρος*
- Υπουργείο Υγείας: *Σεμέλη Βύζακου - μέλος*
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος): *Χλόη Γιαννακού Κωνσταντινίδου - μέλος*
- Νομική Υπηρεσία: *Ελένη Λοϊζίδου - μέλος*
- Αστυνομία: *Κώστας Βέης - μέλος*

Τα άτομα που διορίζονται από τον ιδιωτικό τομέα επιλέγονται από μέλη των Συνδέσμων ή Οργανώσεων εμπλεκομένων στην πρόληψη και καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια και είναι:

- ο Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια:
Δρ Μάρθα Αποστολίδου
- ο Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού: *Τάσος Παπαθωμάς*
- ο Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού: *Ζήνα Παιδονόμου*
- ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου: *Παναγιώτης Καλογήρου*
- ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Προαγωγής Ψυχικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου:
Δρ Νεόφυτος Παπανεοφύτου

1.2 Οίκημα-Προσωπικό

Η Συμβουλευτική Επιτροπή στεγάζεται στην οδό Κυριάκου Μάτση 37, γραφείο 301, 3^{ος} όροφος, στον Άγιο Δομέτιο, 2373 Λευκωσία και διατηρεί δικό της τεχνικό εξοπλισμό. Εργοδοτείται Διοικητική Λειτουργός η οποία έχει την κύρια ευθύνη για την υλοποίηση των αποφάσεων της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο προϋπολογισμός της Συμβουλευτικής Επιτροπής υποβάλλεται στο Υπουργείο Οικονομικών μέσω των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας με βάση το Άρθρο 03.103 "Επιτροπές" του Κεφαλαίου 15.04 του Τακτικού Προϋπολογισμού. Ο προϋπολογισμός της Συμβουλευτικής Επιτροπής για το έτος 2009 ανέρχεται στις €57.078. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή καλείται να επιτελέσει ένα σημαντικό έργο και το εύρος των δραστηριοτήτων (επιμορφωτικά σεμινάρια, έρευνες, αγορά υπηρεσιών κλπ) που προωθεί κάθε χρόνο είναι δυσανάλογο σε σχέση με το ύψος του προϋπολογισμού που της εγκρίνεται.

3. ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Συμβουλευτική Επιτροπή κατά το έτος 2009 έχει διεξάγει οχτώ συνεδρίες στις οποίες ασχολήθηκε με τα πιο κάτω θέματα:

- ο Προγραμματισμός Εργασιών για το έτος 2009,

Συμβουλευτική Επιτροπή Πρόληψης & Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια

- Έκδοση Ημερολογίου 2009 το οποίο περιλαμβάνει εκτός από τις αφίσες της Συμβουλευτικής Επιτροπής και αφίσες όλων των εμπλεκόμενων φορέων που έχουν εκδώσει αναφορικά με τη βία στην οικογένεια,
- Ετοιμασία του Προϋπολογισμού για το έτος 2010,
- Εκπόνηση έρευνας με θέμα «Η συσχέτιση Βίας ενάντια στα Παιδιά μέσα στην Οικογένεια με τη Νεανική Παραβατικότητα» η οποία υλοποιείται μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Δράσης για την Εγκληματικότητα,
- Αναβάθμιση /Βελτίωση του Εγχειριδίου των Διατμηματικών Διαδικασιών για τη Βία στην Οικογένεια,
- Διεξαγωγή «Αξιολόγησης των υπηρεσιών που παρέχονται στα Σχολεία για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Περιστατικών Βίας στην Οικογένεια»,
- Προώθηση των ποινικών υποθέσεων βίας στην οικογένεια στην περίπτωση που το θύμα αρνείται ή δεν μπορεί να καταθέσει ή έχει αποσύρει το παράπονο του,
- Θεραπευτικό Πρόγραμμα Στήριξης Θυτών Βίας στην Οικογένειας του Συνδέσμου Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια,
- Καταγραφή και στατιστική επεξεργασία των περιπτώσεων Βίας στην Οικογένεια (1998-2005) στη Νομική Υπηρεσία με βάση την εγκύκλιο του Γενικού Εισαγγελέα, αρ.Φακ.50 (Γ)/1992/Ν.42 ημερ. 11.06.1998,
- Έκδοση Ενημερωτικού Δελτίου της Συμβουλευτικής Επιτροπής σε περιοδική βάση,
- Απόφαση Ανώτατου Δικαστηρίου αναφορικά με υπόθεση σεξουαλικής κακοποίησης ανήλικου,
- Τροποποίηση του περί Βίας στην Οικογένεια Νόμου,
- Προσωπικό Συμβουλευτικής Επιτροπής,
- Άρση του ιατρικού/ επαγγελματικού απορρήτου σε περιπτώσεις παιδικής κακοποίησης,
- Αρχείο Προστασίας Παιδιών (Child Protection Register),
- Ad Hoc Committee on Prevention and Combating Violence against Women including Domestic Violence (CAHVIO),
- Η άσκηση βίας να συνιστά ισχυρό κλονισμό της σχέσης,
- Λειτουργία Κεντρικού Αρχείου στατιστικής ανάλυσης δεδομένων,
- Αξιοποίηση της Αξιολόγησης των Υπηρεσιών Υγείας για τα περιστατικά βίας στην

οικογένεια,

- ο Μελέτη για έκδοση εντύπου για την οικογενειακή βία κατά των γυναικών,
- ο Έκθεση κακοποιημένου παιδιού στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης,
- ο Εισαγγελική γνωμάτευση για το καθεστώς της Συμβουλευτικής Επιτροπής,
- ο Αξιοποίηση της Αξιολόγησης της Διαδικασίας της Υποχρεωτικής Αναφοράς προς το Γενικό Εισαγγελέα όλων των αναφορών /καταγγελιών /υποθέσεων Βίας στην Οικογένεια,
- ο Καθορισμός προγράμματος δραστηριοτήτων για την Εκστρατεία Ενημέρωσης η οποία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Ενάντια στην Παιδική Κακοποίηση (19.11.2009) και της Διεθνούς Ημέρας κατά της Βίας των Γυναικών (25.11.2009),
- ο Συνεργασία της Συμβουλευτικής Επιτροπής με το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου (MIGS), για διεξαγωγή σεμιναρίου με θέμα «Train the Trainer for Professionals working on Violence against Women and Children»,
- ο Έγκριση του Σχεδίου Δράσης Πρόληψης & Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια (2010-2013) από το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 03.12.2009 (Αρ.Απόφασης 69.663).

4. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αποστολή της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι η καλύτερη εφαρμογή των προνοιών του Περί Βίας στην Οικογένεια Νόμου, σε συνεργασία με τους αρμόδιους κρατικούς και εθελοντικούς φορείς, ώστε να επιτευχθεί το συντομότερο δυνατό η **ολοκληρωμένη πρόληψη και ολική εξάλειψη της βίας στην οικογένεια**. Η οικογένεια, το βασικό κύτταρο της κοινωνίας για την ανάπτυξη και ευημερία όλων των μελών και ιδιαίτερα των παιδιών, πρέπει να είναι απαλλαγμένη από οποιαδήποτε μορφή βίας (σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική) και παραμέλησης και να έχει όλη την προστασία και υποστήριξη που χρειάζεται από την πολιτεία, για να διαδραματίζει καλύτερα τον ρόλο της στην κοινωνία.

5. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Στόχος: Λειτουργία κεντρικού αρχείου συλλογής και επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων βίας, για παρακολούθηση της έκτασης του προβλήματος.

Ενέργειες:

- Η Πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής πραγματοποίησε συνάντηση με την Στατιστική Υπηρεσία καθώς και με τη Νομική Υπηρεσία αναφορικά με το θέμα της τήρησης κοινού αρχείου στατιστικών δεδομένων με βάση την σχετική εγκύκλιο της Υποχρεωτικής Αναφοράς. Η κ. Δώρα Κυριακίδου της Στατιστικής Υπηρεσίας είπε ότι είναι σύμφωνη με τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων στη βάση μιας άτυπης συνεργασίας. Η κ. Λουίζα Ζαννέτου της Νομικής Υπηρεσίας είπε ότι το όλο θέμα πρέπει να επανεξεταστεί εκ νέου γιατί θεωρεί ότι η Νομική Υπηρεσία δεν είναι υπόχρεη να τηρεί αρχείο στατιστικών δεδομένων και ότι αυτό θα πρέπει να αποσυνδεθεί από την Υποχρεωτική Αναφορά και να διευθετηθεί με άλλον τρόπο. Το θέμα συζητήθηκε εκτεταμένα στην συνεδρία της Συμβουλευτικής Επιτροπής ημερ.29.09.09 και αποφασίστηκε όπως:
 - ο Σταλεί επιστολή στη Νομική Υπηρεσία αναφορικά με την όλη φιλοσοφία και τη χρησιμότητα της Υποχρεωτικής Αναφοράς, γεγονός που επιβεβαιώθηκε από την Αστυνομία.
 - ο Θεσμοθετηθεί η Υποχρεωτική Αναφορά, να μπει δηλαδή στη νέα τροποποίηση του σχετικού νόμου.
 - ο Τονιστεί η υποχρέωση της Κύπρου (βάσει των ευρωπαϊκών εισηγήσεων) να τηρεί ενιαίο αρχείο στατιστικών δεδομένων για τη βία στην οικογένεια. Συμφωνήθηκε ότι ίσως θα πρέπει το θέμα του ενιαίου αρχείου να αποσυνδεθεί από την Υποχρεωτική Αναφορά για αποφυγή περαιτέρω διατμηματικών δυσκολιών. Εκφράστηκε η εισήγηση ότι οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας θα μπορούσαν να αποτελέσουν το αρμόδιο τμήμα για την τήρηση του εν λόγω αρχείου.
- Διεξήχθη καταγραφή και στατιστική επεξεργασία των περιπτώσεων Βίας στην Οικογένεια (1998-2005) στη Νομική Υπηρεσία με βάση την εγκύκλιο του Γενικού Εισαγγελέα, αρ.Φακ.50 (Γ)/1992/Ν.42 ημερ.11.06.1998. Μετά από μελέτη των στατιστικών στοιχείων φάνηκε ότι υπήρχε πρόβλημα με τις αναφορές του 2005. Μετά από διερεύνηση του θέματος, η Νομική Υπηρεσία ενημέρωσε τη Συμβουλευτική Επιτροπή ότι υπάρχουν 395 επιπλέον αναφορές του 2005 οι οποίες δεν είναι καταγεγραμμένες. Αποφασίστηκε όπως η Συμβουλευτική Επιτροπή διεκπεραιώσει την εν λόγω καταγραφή. Τα αποτελέσματα αναμένονται να ανακοινωθούν το 2009.

(Η εγκύκλιος του Γενικού Εισαγγελέα, αρ.Φακ.50(Γ)/1992/Ν.42 ημερ.11.06.1998 –

5.2. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

Στόχος: Ενημέρωση, διαφώτιση και ευαισθητοποίηση του κοινού για το θέμα της βίας στην οικογένεια και συνεχής επιμόρφωση των επαγγελματιών για καλύτερη πρόληψη και αποτελεσματικότερο χειρισμό των περιστατικών βίας.

5.2.1 Ενέργειες για Ενημέρωση του Κοινού και των Επαγγελματιών

A. Εκστρατεία ενημέρωσης στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Ενάντια στην Κακοποίηση των Παιδιών (19.11.2009) και της Διεθνούς Ημέρας Κατά της Βίας των Γυναικών (25.11.2009)

Μέσα στα πλαίσια των πιο πάνω παγκόσμιων ημερών, η Συμβουλευτική Επιτροπή διοργάνωσε διάφορες δραστηριότητες με στόχο την ενημέρωση των επαγγελματιών και του κοινού ότι η βία στην οικογένεια αποτελεί ποινικό αδίκημα. Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων περιλάμβανε τα πιο κάτω:

- Συνεργασία της Συμβουλευτικής Επιτροπής με το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου (MIGS), για διεξαγωγή σεμιναρίου με θέμα «Train the Trainer for Professionals working on Violence against Women and Children», με ομιλήτρια την απεσταλμένη εκπαιδευτρια του WAVE Network, στις 9-11 Νοεμβρίου 2009.
- Διανομή ενημερωτικού υλικού στα πιο κάτω:
 - Σε όλα τα Επαρχιακά Γραφεία Ενημερίας παγκύπρια
 - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
 - Σε όλους τους Αστυνομικούς Σταθμούς παγκύπρια
 - Υπουργείο Υγείας
 - Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού
 - Επίτροπο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
 - Σύνδεσμο Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια
- Διανομή ενημερωτικού υλικού στα Αρτοποιεία Ζορπάς και Μαραγκός παγκύπρια.
- Πληρωμένη ανακοίνωση στις εφημερίδες.
- Δύο ανακοινώσεις τύπου στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης μέσω του ΡΙΟ

- Συμμετοχή και τηλεφωνική παρέμβαση μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής σε τηλεοπτικές εκπομπές με θέμα την οικογενειακή βία.

B. Έντυπο Υλικό

- Έκδοση **Ημερολογίου 2009** το οποίο περιλαμβάνει εκτός από τις αφίσες της Συμβουλευτικής Επιτροπής και αφίσες όλων των εμπλεκόμενων φορέων που έχουν εκδώσει αναφορικά με τη βία στην οικογένεια.
- Επανέκδοση του υφιστάμενου ενημερωτικού υλικού της Συμβουλευτικής Επιτροπής:
 - Βιβλιαράκι με θέμα **«Η Βία στην Οικογένεια Αποτελεί Ποινικό Αδίκημα»**. Το εν λόγω έντυπο έχει εκδοθεί και στην αγγλική γλώσσα.
 - Έκδοση **σημειωματάριου (pad)** με τίτλο «Μίλησε Μου Μη με Κτυπάς».
 - Ενημερωτικό **τρίπτυχο**
 - Βιβλιαράκι με θέμα **«Προστασία παιδιών από σεξουαλική παραβίαση στην οικογένεια»**
 - Κάρτα με το μήνυμα **«Μίλησέ μου, Μη με κτυπάς»**
 - Βιβλιαράκι με θέμα **«Οδηγός για Γονείς και Φροντιστές»**
 - Βιβλιαράκι για παιδιά με τίτλο **«Βία στην Οικογένεια-Προστασία Παιδιών»**
 - Βιβλιαράκι με θέμα **«Ιστοριούλες για Γονείς»**
 - Αφίσα με το μήνυμα **«Τι Είναι η Κακοποίηση Παιδιών;»**
 - Αφίσα με το μήνυμα **«Όταν Νόμιζες ότι Δεν Κοιτούσα»**

(Όλες οι αφίσες καθώς και τα ενημερωτικά έντυπα βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής www.familyviolence.gov.cy).

Γ. Ηλεκτρονικό Υλικό

Η Συμβουλευτική Επιτροπή διαθέτει δική της ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, όπου το κοινό και οι επαγγελματίες μπορούν να ενημερωθούν για θέματα βίας στην οικογένεια, για τις αρμόδιες Υπηρεσίες, τη σχετική Νομοθεσία, τις δραστηριότητες της Επιτροπής, τις διεθνείς συμβάσεις/ συστάσεις και άλλα. Η διεύθυνση της ιστοσελίδας της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι www.familyviolence.gov.cy

Δ. Εξειδικευμένη βιβλιοθήκη σε θέματα βίας στην οικογένεια

Από το 2001 η βιβλιοθήκη της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι ανοιχτή για

επαγγελματίες /φοιτητές και το κοινό. Η βιβλιοθήκη περιλαμβάνει εξειδικευμένα βιβλία που έχουν σχέση με θέματα βίας στην οικογένεια και λειτουργεί ως αναγνωστήριο, χωρίς να δανείζονται βιβλία. Κάθε χρόνο αποστέλλεται σχετική ενημερωτική επιστολή σε όλες τις Υπηρεσίες και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις για τη λειτουργία της βιβλιοθήκης. Η βιβλιοθήκη εμπλουτίζεται συνεχώς με νέα βιβλία, ανάλογα με το ετήσιο κονδύλι του προϋπολογισμού.

(Ο κατάλογος των βιβλίων βρίσκεται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής www.familyviolence.gov.cy)

Ε. Συμμετοχή στα ΜΜΕ/ Συνέδρια /Σεμινάρια

Μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής προβαίνουν σε δηλώσεις και συμμετέχουν σε συζητήσεις μέσα από διάφορα προγράμματα ραδιοφώνου και τηλεόρασης, σχετικά με τη βία στην οικογένεια, ενώ παράλληλα δίνουν συνεντεύξεις και ανακοινώσεις στον ημερήσιο τύπο. Μέλη επίσης εκπροσωπούν τη Συμβουλευτική Επιτροπή σε σεμινάρια /συνέδρια άλλων οργανώσεων.

5.2.2 Δραστηριότητες για Επιμόρφωση του Κοινού και των Επαγγελματιών

Η Συμβουλευτική Επιτροπή, στα πλαίσια της επιμόρφωσης /ενημέρωσης των επαγγελματιών και του κοινού, έχει συμμετάσχει στα πιο κάτω, είτε με συμμετοχή των μελών της, είτε με διάθεση των ενημερωτικών της εντύπων:

- ο Ημερίδα προς εκπαιδευτικούς με θέμα τη «Βία εις Βάρος των Ανηλίκων», από την Ομάδα στήριξης του Συνδέσμου Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, στη Λάρνακα, 20.01.2009.
- ο Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Parents & Educators Against Violence» στο οποίο ο Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού συμμετείχε ως εταίρος. Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), του Νορβηγικού Χρηματοδοτικού Μηχανισμού και της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η χρηματοδότηση εξασφαλίστηκε από το Σύνδεσμο Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια. Σκοπός του προγράμματος ήταν η ενημέρωση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών Δημοτικής Εκπαίδευσης και γονιών για θέματα κακοποίησης των παιδιών μέσα από εκπαιδευτικά εργαστήρια. Κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν εργαστήρια σχεδόν σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου και η υλοποίησή τους έγινε με την συνεργασία της

Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Γονέων Δημοτικής εκπαίδευσης, 2009.

- Ημερίδα προς εκπαιδευτικούς με θέμα τη «Βία εις Βάρος των Ανηλίκων», από την Ομάδα στήριξης του Συνδέσμου Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, στην Πάφο, 11.02.2009.
- Διεξαγωγή σεμιναρίων και διαλέξεων προς μαθητές, φοιτητές, εκπαιδευτικούς και γονείς στο Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο Λάρνακας, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, στο Δημοτικό Αραδίππου, στο Λύκειο Αρχαγγέλου, στο Γυμνάσιο Δαλίου, στο Κοινοτικό Κέντρο Αρεδιού και στο Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας στο Frederick University, από τον Σύνδεσμο Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, Φεβρουάριος, 2009.
- Δημόσια συζήτηση με θέμα «Η Σχολική Βία & Τρόποι Αντιμετώπισης της», που διοργάνωσε ο Όμιλος Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας μας (ΟΠΕΚ), στη Δημοσιογραφική Εστία, 17.03.2009.
- Ημερίδα για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας με θέμα «Ο ρόλος των γονέων στην προστασία των παιδιών από την τηλεοπτική βία» στην οποία η Συμβουλευτική Επιτροπή συμμετείχε ως «τελικός χρήστης», στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, 21.03.2009.
- Στα πλαίσια του Προγράμματος Δάφνη III, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο: «PERSPECTIVE» του οποίου τον συντονισμό είχε η τοπική αρχή της πόλης Μόντενα της Ιταλίας, πραγματοποιήθηκε ανοιχτό σεμινάριο με θέμα «Πρόληψη της Βίας στις Διαφυλικές Σχέσεις Εφήβων στην Κύπρο και Ευρώπη: έρευνες και εκπαιδευτικές πρακτικές» που διοργάνωσε το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου, στο Ξενοδοχείο Classic, Λευκωσία, 27.04.2009.
- Ημερίδα με θέμα «Η κακοποίηση Παιδιών», με ομιλήτρια την Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, κ. Λήδα Κουρσουμπά, που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, στο Δημοτικό Σχολείο 'Κ Αγίου Παντελεήμονα Λεμεσού, 29.04.2009.
- Επίδειξη μόδας «Καλοκαίρι 2009-Πρόλογος Χειμώνα 2009-10», στο Nicosia Country Club, τα καθαρά έσοδα της οποίας δόθηκαν στον Σύνδεσμο Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, 13.05.2009.
- Ημερίδα με θέμα «Η κακοποίηση Παιδιών», με ομιλήτρια την Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, κ. Λήδα Κουρσουμπά, που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος

Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, στο Δημοτικό Σχολείο Πεύκιου Γεωργιάδη, 03.06.2009.

- Διεξαγωγή του Β' Κύκλου εκπαιδευτικών σεμιναρίων για εθελοντές σεμιναρίων, από τον Σύνδεσμο Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, με έναρξη στις 14.10.2009.
- Συμμετοχή του Συνδέσμου Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα, YOUTH IN ACTION, ACTION 1.1 - "YOUTH AGAINST VIOLENCE", με νέους, από Ιταλία, Εσθονία, Λιθουανία, Εσθονία και Κύπρο, Ιούνιος, 2009.
- Συμμετοχή του Συνδέσμου Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα GRUDVIG. Πραγματοποιήθηκαν 24 κινητικότητες μεταξύ Λιθουανίας, Τουρκίας, Κύπρου και Ισπανίας. Οι κινητικότητες αφορούσαν μεταξύ άλλων, το θέμα της οικογενειακής βίας, Οκτώβριος, 2009.
- Διάλεξη με θέμα «ΑΓΑΠΗ ΧΩΡΙΣ ΠΟΝΟ» με ομιλήτη τον Ψυχολόγο Αντρέα Ορφανίδη, που διοργάνωσε ο Όμιλος ZONTA Λευκωσίας στην γκαλερί «Ζαμπέλα», 05.11.2009.
- Τριήμερο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο με θέμα «Train the Trainers for Professionals working on Violence against Women and Children» που διοργάνωσαν το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου και η Συμβουλευτική Επιτροπή. Το εκπαιδευτικό σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Daphne III με την εκπαιδευτριά, κ. Ute Roesemann από το WAVE Network & European Info Centre Against Violence της Αυστρίας. Το εκπαιδευτικό σεμινάριο σκοπό είχε την κατάρτιση των επαγγελματιών που ασχολούνται με θέματα βίας κατά των γυναικών και παιδιών και ενίσχυση των δεξιοτήτων τους στην αντιμετώπιση περιστατικών οικογενειακής βίας. Οι συμμετέχοντες ήταν επαγγελματίες που ασχολούνται με θέματα οικογενειακής βίας σε επίπεδο πρακτικής καθώς και διαμόρφωσης πολιτικής. Το εν λόγω σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στο Ξενοδοχείο Classic, 9-11.11.2009.
- Εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού με διανομή ενημερωτικού υλικού, από τις γυναικείες Οργανώσεις μέλη του Κεντρικού Συμβουλίου του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών έξω από το κατάστημα Marks and

Spencer, στην Λεωφόρο Μακαρίου στην Λευκωσία. Στο περίπτερο διανομής των φυλλαδίων βρισκόταν εκεί, ο Ραδιοσταθμός Ράδιο Αθηνά ο οποίος μετέδιδε άμεσα δηλώσεις και μηνύματα, 25.11.2009.

- ο Εκδήλωση με θέμα «Η Βία στην Οικογένεια» που διοργάνωσε ο Αθλητικός Μορφωτικός Σύλλογος Ειρήνη, 27.11.2009.
- ο Ημερίδα με θέμα: «Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Σεξουαλικής Κακοποίησης Παιδιών: Ευρήματα, Προκλήσεις και Προοπτικές», που διοργάνωσε το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, στη Δημοσιογραφική Εστία, 27.11.2009.
- ο Θεατρική παράσταση από το Θέατρο Ανεμόνα Νο2 με τίτλο «Τι συνέβη στη Μπέημη Τζέην» της οποίας όλα τα έσοδα δόθηκαν στον Σύνδεσμο Πρόληψης & Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, 04.12.2009.
- ο Εκδήλωση με θέμα «Δεσμεύσου-Δραστηριοποιήσου-Απαίτησε: Μπορούμε να σταματήσουμε τη βία εναντίον των γυναικών», με ομιλήτρια την έντιμη Υπουργό Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κ. Σωτηρούλα Χαραλάμπους, που διοργάνωσε η Βουλή των Αντιπροσώπων, στο Πολυδύναμο Κέντρο Δήμου Λευκωσίας (παλιό Γηροκομείο), 07.12.2009.

5.3 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Στόχος: Διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών σχετικά με το θέμα της βίας στην οικογένεια σε όλους τους τομείς, ώστε να εφαρμόζονται τα κατάλληλα προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης του προβλήματος.

Ενέργειες:

- **Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα «VinE-Victims in Europe»**

Η ΣΕ συμμετείχε στο Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα «VinE-Victims in Europe» το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και προωθήθηκε από το ΑΡΑΥ, εκ μέρους του Victim Support Europe (2007-2009). Στόχος της έρευνας ήταν

να παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και σε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς μία πληρέστερη και πιο συγκριτική εικόνα των επιπτώσεων της απόφασης-πλαίσιου του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες (2001/220/JAI) στη νομοθεσία των 27 κρατών-μελών και σχετικά με την πρακτική στήριξη των θυμάτων εγκλήματος. Η έρευνα, πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Διεθνές Ινστιτούτο Θυματολογία (INTERVICT), και συμπεριέλαβε επίσης την αξιολόγηση της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Διεξαγωγή έρευνας με θέμα «Η συσχέτιση Βίας ενάντια στα Παιδιά μέσα στην Οικογένεια με τη Νεανική Παραβατικότητα»**

Η εν λόγω έρευνα διεξάχθηκε στα πλαίσια της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας (2006-2010), τη διεξαγωγή της οποίας ανέλαβε η Συμβουλευτική Επιτροπή. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως ήταν υπεύθυνο για τον συντονισμό όλων των δράσεων του εν λόγω Σχεδίου.

Πιο συγκεκριμένα η έρευνα στόχο είχε να:

- Να μελετήσει την υφιστάμενη ξένη και κυπριακή βιβλιογραφία αναφορικά με την συσχέτιση της βίας ενάντια στα παιδιά μέσα στην οικογένεια με τη νεανική παραβατικότητα,
 - Να διερευνήσει τον βαθμό συσχέτισης μεταξύ της παιδικής κακοποίησης και της εκδήλωσης της παραβατικής συμπεριφοράς σε έφηβους και ενήλικα άτομα στην Κύπρο,
 - Να διερευνήσει την συσχέτιση συγκεκριμένων μορφών κακοποίησης με συγκεκριμένες μορφές νεανικής παραβατικότητας,
 - Να υποβάλει εισηγήσεις /συστάσεις για περαιτέρω μελέτη του θέματος.
- **Έρευνα με θέμα «Ο Ρόλος των Γονέων στην Προστασία των Ανηλίκων από την Τηλεοπτική Βία»**

Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμμετείχε ως «τελικός χρήστης» στην έρευνα με θέμα «Ο ρόλος των γονέων στην προστασία των παιδιών από την τηλεοπτική βία». Ανάδοχος φορέας της έρευνας ήταν το Κέντρο Ερευνών Σύνθεση, με συνεργαζόμενους φορείς το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Πανεπιστήμιο Frederick. Επιστημονικός υπεύθυνος ήταν ο Δρ Χρυσάνθος Χρυσάνθου, διδάκτωρ του Τμήματος

Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου και επιστημονικός σύμβουλος ο αναπληρωτής καθηγητής του ίδιου Τμήματος, Δρ Καίσαρ Μαυράτσας. Τη στατιστική επεξεργασία έκανε η Δρ Πετρούλα Μαυρική, επίκουρη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Frederick, ενώ συντονιστής της έρευνας ήταν ο Γιώργος Ησαΐας, διευθυντής του Κέντρου Ερευνών Σύνθεση. Η εν λόγω έρευνα διεξάχθηκε στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος με κωδικό ΚΟΙΝΩ 0506/36 και ακρωνύμιο ΣΤΟΠΒΙΑ το οποίο επιχορηγήθηκε από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ).

Στις 21.03.2009, πραγματοποιήθηκε Ημερίδα για την παρουσίαση των ευρημάτων της εν λόγω έρευνας, στην Αίθουσα εκδηλώσεων «Αναστάσιος Λεβέντης», του Πανεπιστημίου Κύπρου. Συνεργαζόμενοι φορείς στη διοργάνωση της ημερίδας ήταν η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Δημοτικής Εκπαίδευσης, η Σχολή Γονέων, η Συμβουλευτική Επιτροπή Πρόληψης & Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια, καθώς και η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου οι οποίοι ήταν και οι τελικοί χρήστες της έρευνας.

(Όλες οι έρευνες και οι αξιολογήσεις βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής www.familyviolence.gov.cy)

5.4 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Στόχος: Στελέχωση όλων των υπηρεσιών με το κατάλληλο προσωπικό και τον τεχνικό εξοπλισμό για εφαρμογή αποτελεσματικών προγραμμάτων πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας στην οικογένεια.

5.5 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Ενέργειες:

Στις 03.12.2009, η Συμβουλευτική Επιτροπή, με επιστολή της στο Υπουργείο Υγείας ζήτησε να ενημερωθεί για τον τρόπο αξιοποίησης της Αξιολόγησης των Υπηρεσιών Υγείας που

παρέχονται σε Θύματα Βίας στην Οικογένεια η οποία υποβλήθηκε στο εν λόγω Υπουργείο το 2008.

Στόχος 1: Συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και διασαφήνιση του ρόλου της κάθε υπηρεσίας για αποτελεσματικότερη πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας στην οικογένεια.

Ενέργειες:

- **Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια (2010-2013)**

Η Πρόεδρος και τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής υπέβαλαν την 1η Ιουλίου 2008 στην αρμόδια Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το πενταετές Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια (2008-2013) με σκοπό την υλοποίησή του από την κυβέρνηση. Στην συνέχεια το εν λόγω Σχέδιο έτυχε περαιτέρω επεξεργασίας και αλλαγών από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Μια από τις αλλαγές που προέκυψαν ήταν και η διάρκεια του Σχεδίου η οποία από πενταετής έγινε τριετής (2010-2013). Το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 03.12.2009 (Αρ.Απόφασης 69.663), ενέκρινε την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης.

Στο Σχέδιο Δράσης παρουσιάζονται και αναλύονται οι στόχοι και οι προτεινόμενες ενέργειες και καταγράφονται οι φορείς /υπηρεσίες που καλούνται να αναλάβουν την ευθύνη της υλοποίησής τους. Επιπλέον, προτείνονται μηχανισμοί αξιολόγησης των δράσεων στα διάφορα στάδια. Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι στόχοι:

- Παρακολούθηση του προβλήματος της βίας στην οικογένεια,
 - Πρόληψη του φαινομένου της βίας στην οικογένεια,
 - Ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των επαγγελματιών και του κοινού,
 - Εφαρμογή της νομοθεσίας,
 - Προστασία των θυμάτων βίας στην οικογένεια,
 - Συντονισμός και αξιολόγηση της εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης.
- **Αναθεωρημένο Εγχειρίδιο Διατμηματικών Διαδικασιών για το Χειρισμό Περιστατικών Βίας στην Οικογένεια**

Το 2006, το Υπουργικό Συμβούλιο (ημερ.22.06.2006 και Αρ.Απόφασης 63.903) αποφάσισε να εξουσιοδοτήσει τη Συμβουλευτική Επιτροπή να προχωρήσει στην

αναθεώρηση /βελτίωση του Εγχειριδίου Διατμηματικών Διαδικασιών. Στις 09.10.2007, η Συμβουλευτική Επιτροπή πραγματοποίησε Ημερίδα με στόχο την ετοιμασία ενός Αναθεωρημένου Εγχειριδίου Διατμηματικών Διαδικασιών. Στην Ημερίδα συμμετείχαν Λειτουργοί από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς οι οποίοι ασχολούνται με θέματα οικογενειακής βίας και είναι γνώστες των Διατμηματικών Διαδικασιών σε επίπεδο πρακτικής καθώς και διαμόρφωσης πολιτικής. Τα συμπεράσματα της Ημερίδας κατέδειξαν τις διαφωνίες και τα προβλήματα που υπάρχουν μεταξύ των αρμόδιων Υπηρεσιών σχετικά με το θέμα. Η Συμβουλευτική Επιτροπή, με βάση τα συμπεράσματα της Ημερίδας, προχώρησε στην ετοιμασία του Αναθεωρημένου Εγχειριδίου αλλά λόγω διαφωνιών που προέκυψαν στην πορεία, δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωσή του. Με την ετοιμασία του Σχεδίου Δράσης Πρόληψης και Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια (2010-2013), το θέμα της αναβάθμισης των Διατμηματικών Διαδικασιών έχει ενταχθεί ως ξεχωριστή δράση με υπεύθυνο φορέα υλοποίησης τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

- **Αξιολόγηση των Υπηρεσιών που παρέχονται στα Σχολεία για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Περιστατικών Βίας στην Οικογένεια**

Σκοπός της μελέτης ήταν να αξιολογήσει τους στόχους, τις διαδικασίες και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στα Σχολεία για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Περιστατικών Βίας στην Οικογένεια.

Πιο συγκεκριμένα η Αξιολόγηση στόχο είχε:

- Να καταγράψει και να περιγράψει τις υφιστάμενες υπηρεσίες που παρέχονται στα σχολεία για την πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών βίας στην οικογένεια.
- Να αξιολογήσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες με βάση τους στόχους, τις διαδικασίες και την αποτελεσματικότητά τους.
- Να επισημάνει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων στην παροχή υπηρεσιών για την πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών βίας στην οικογένεια στα σχολεία.
- Να εξασφαλίσει τις απόψεις των εκπαιδευτικών λειτουργών όλων των βαθμίδων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού για την

αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και των Διατμηματικών Διαδικασιών.

- ο Να μελετήσει τις πρακτικές άλλων ευρωπαϊκών χωρών για την παροχή υπηρεσιών στα σχολεία αναφορικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών βίας στην οικογένεια.
- ο Να υποβάλει εισηγήσεις για αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια του εκπαιδευτικού συστήματος στον τομέα της πρόληψης και αντιμετώπισης περιστατικών βίας στην οικογένεια στα σχολεία.

Στόχος 2: Εφαρμογή των Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμων του 2000 και του 2004.

Ενέργειες:

- Στις 13.03.2009, η Συμβουλευτική Επιτροπή έστειλε επιστολή στην Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, σχετικά με την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου (Ποινική Έφεση Αρ.159/2006) η οποία έδωσε έμφαση στην παραβίαση των δικαιωμάτων του εφεσείοντα για δίκαιη δίκη, αγνοώντας τα δικαιώματα του ανήλικου παραπονούμενου που έχει ως παιδί και όπως αυτά κατοχυρώνονται από την Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Η Συμβουλευτική Επιτροπή, υποστήριξε ότι η απόφαση αυτή και οι προεκτάσεις της, οδηγούν στην κατ' επανάληψη διπλή κακοποίηση των παιδιών-θυμάτων τόσο από την οικογένεια τους όσο και από το θεσμικό σύστημα.
- Στις 02.04.2009, η Συμβουλευτική Επιτροπή συμμετείχε στην συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών αναφορικά με την προτεινόμενη τροποποίηση του Άρθρου 14 του Περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου, έτσι ώστε η άσκηση βίας από τον εναγόμενο εναντίον του ενάγοντα να συνιστά ισχυρό κλονισμό της έγγαμης σχέσης.
- Στις 18.05.2009, η Συμβουλευτική Επιτροπή ενημέρωσε την Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού για τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα σχετικά με την άρση ιατρικού/ επαγγελματικού απορρήτου σε περιπτώσεις παιδικής κακοποίησης με την παράκληση όπως κοινοποιηθεί σε όλους τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες προς ενημέρωση και συμμόρφωσή τους.
- Στις 15.09.2009, Συμβουλευτική Επιτροπή κατάγγειλε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης

Κύπρου και στην Ένωση Συντακτών Κύπρου περίπτωση κακοποίησης 7χρονου παιδιού από τον σύντροφο της μητέρας του, η οποία είχε παρουσιαστεί από το τηλεοπτικό κανάλι Sigma, για δύο συνεχόμενες ημέρες, στις 10 και 11.09.2009, στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων. Συγκεκριμένα, το ρεπορτάζ του σταθμού ενώ έδειχνε το παιδί με καλυμμένο το πρόσωπο, επιδείκνυε στην κάμερα απόκρυφα μέρη του σώματος του τα οποία είχαν κακοποιηθεί. Η Συμβουλευτική Επιτροπή τόνισε ότι οι λειτουργοί των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης θα πρέπει να προστατεύουν τα παιδιά και να μην τα εκθέτουν με τρόπο που προσβάλλει την αξιοπρέπεια τους, θυματοποιώντας τα για δεύτερη φορά χάριν της τηλεθέασης.

- Στις 15.12.2009, η Συμβουλευτική Επιτροπή, με επιστολή της στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου (ΘΟΚ) και κοινοποίηση στον Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, επέκρινε το θεατρικό έργο Festen το οποίο διαπραγματευόταν το πολύ σοβαρό θέμα, της σεξουαλικής βίας εναντίον των παιδιών μέσα στην οικογένεια. Τόσο το έργο, όσο και η παράσταση, αποτύπωσαν πολύ ρεαλιστικά τις σχέσεις θύτη-θύματος, τις αντιδράσεις της οικογένειας αλλά και τις επιπτώσεις που έχει η βία πάνω στη ψυχική υγεία ενός παιδιού. Η θετική όμως αυτή εντύπωση, ανατράπηκε λόγω της παρουσίας ενός μικρού παιδιού το οποίο περιφέρετο πάνω στη σκηνή, εκτεθειμένο σε όλες τις σκηνές ψυχολογικής, σωματικής και σεξουαλικής βίας ως «αμέτοχος θεατής».
- Η Συμβουλευτική Επιτροπή παρεμβαίνει με επιστολές προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τον Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, καθώς και με ανακοινώσεις στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για την τήρηση των προνοιών 34(1) και 35(1) της σχετικής νομοθεσίας στις οποίες αναφέρεται η διασφάλιση της ανωνυμίας του/της παραπονουμένου/ης και του δράστη στα περιστατικά βίας, ενώ παράλληλα απαγορεύεται η δημοσίευση των καταθέσεων των θυμάτων.

(Οι Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμοι του 2000 και του 2004 βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής www.familyviolence.gov.cy)

6. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**

Στις 26.11.2009, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Αναφορά.: 20091124IPR65219), στη

σύνοδο ολομέλειας, ζήτησε με ψήφισμα του, από τα κράτη να αναγνωρίσουν τη σεξουαλική βία και το βιασμό κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των περιστατικών εντός του γάμου και στενών ανεπισήμων σχέσεων και/ή όσων διαπράττονται από άνδρες συγγενείς, ως εγκλήματα Επιπλέον, θα πρέπει "να εξασφαλίσουν ότι παρόμοια αδικήματα θα οδηγούν σε αυτεπάγγελτη δίωξη".

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει ακόμη να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να σταματήσει ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Θα πρέπει όμως να απορρίψουν και οποιεσδήποτε αναφορές σε πολιτισμικές, παραδοσιακές ή θρησκευτικές πρακτικές ή παραδόσεις ως ελαφρυντικό παράγοντα σε περιπτώσεις βίας κατά των γυναικών. Οι ευρωβουλευτές κάλεσαν επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει στο Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ένα πιο στοχευμένο και πιο συνεκτικό Σχέδιο στρατηγικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης εναντίον κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών.

Επιπρόσθετα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τόνισε, ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να δημιουργήσουν μια σαφή νομική βάση για την καταπολέμηση κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών. Τα δε κράτη μέλη θα πρέπει να βελτιώσουν τις εθνικές τους νομοθεσίες και πολιτικές εναντίον κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών και συγκεκριμένα μέσω της ανάπτυξης εθνικών σχεδίων δράσης.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τέλος, απαίτησε, τη δημιουργία μηχανισμών που να διευκολύνουν την πρόσβαση των γυναικών-θυμάτων βίας, προσφέροντας τους δωρεάν νομική αρωγή η οποία θα τους επιτρέπει να διεκδικούν τα δικαιώματά τους σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Ad Hoc Committee on Prevention and Combating Violence against Women including Domestic Violence (CAHVIO)**

Στόχος της Ad Hoc Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών (CAHVIO), στην οποία συμμετέχει και η Κύπρος, είναι η ετοιμασία ενός δεσμευτικού νομοθετικού πλαισίου που στοχεύει στην καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών. Όλες οι μορφές βίας κατά των γυναικών αποτελούν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, μία στις πέντε γυναίκες στην Ευρώπη είναι θύμα οικογενειακής βίας. Τα τελευταία χρόνια, στην Κύπρο παρατηρείται μια συνεχής

αύξηση του αριθμού θυμάτων οικογενειακής βίας. Σύμφωνα με στατιστικές της κυπριακής αστυνομίας, το 80% των θυμάτων οικογενειακής βίας είναι γυναίκες ενώ το 85% των θυτών είναι άντρες. Δεδομένης της ανάγκης για μια ολοκληρωμένη Σύμβαση για την πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, καλείται η Κυπριακή Κυβέρνηση να υποστηρίξει ενεργά αυτή την προσπάθεια.

Η CAHVIO πραγματοποίησε τρεις συναντήσεις στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο Στρασβούργο, στις 06-08.04.2009, 25-27.05.2009 και 01-03.12.2009. Το μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής, κ. Ελένη Λοιζίδου η οποία προέρχεται από τη Νομική Υπηρεσία, συμμετείχε στην 3η συνάντηση της CAHVIO (01-03.12.2009).

- **Ευρωπαϊκά Συνέδρια/ Σεμινάρια**

- 23rd Annual Conference of Victim Support Europe
(Calouste Gulbenkian Foundation, Lisbon, 25-26.06.2009)
- Annual WAVE Conference με θέμα “Stop Violence against Women and Children”
(Vienna, 24-26.09.2009)
- Expert Conference on Measures and Strategies to Combat Men’s Violence against Women
(Frösundavik, Sweden, 09.11.2009)
- Ten years of anti-violence training in Vienna: in the context of international experience
(House of the European Union, Vienna, 16-17.12.2009)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

665080

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

50(Γ)/1992/Ν.42

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
1403 ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ

11 Ιουνίου 1998

Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εργασίας και
Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Υγείας

Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Παιδείας

Αρχηγόν Αστυνομίας

**ΘΕΜΑ: Παράπονα/καταγγελίες/υποθέσεις
σχετικά με βία στην οικογένεια**

Έχει διαπιστωθεί ότι τον τελευταίο καιρό έχουν αυξηθεί σε ανησυχητικό βαθμό τα κρούσματα βίας στην οικογένεια. Ως εκ τούτου έχει αποφασιστεί όπως δημιουργηθεί στη Νομική Υπηρεσία ομάδα λειτουργών οι οποίοι θα επιλαμβάνονται των υποθέσεων αυτών σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα και οργανώσεις και τη Συμβουλευτική Επιτροπή που διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο κατ' εφαρμογή του περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου 47(1) του 1994.

Παρακαλείσθε όπως κυκλοφορήσετε σχετικές εγκυκλίους με τις οποίες να δίνονται οδηγίες στους λειτουργούς σας όπως αμέσως και όχι αργότερα των 7 ημερών μετά από παράπονο/καταγγελία σ' αυτούς να υποβάλλουν έκθεση με την οποία να ενημερώνουν το Γραφείο τούτο.

Αλέκος Μαρκίδης,
Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

50(Γ)Ν42
ΕΛ/ΚΚ

Handwritten initials